

CYFARFOD	Cyngor
DYDDIAD	1af o Fawrth 2018
TEITL	Cynllun y Cyngor 2018-23
PWRPAS	Cymeradwyo Cynllun y Cyngor
AWDUR	Y Cynghorydd Dyfrig Siencyn

1. Cyflwyniad

- 1.1. Dros y misoedd diwethaf mae gwaith wedi'i wneud i baratoi Cynllun y Cyngor fydd yn gosod cyfeiriad i waith y Cyngor ar gyfer y cyfnod 2018-23.
- 1.2. Fel rhan o'r broses o lunio'r cynllun cynhaliwyd nifer o sesiynau gweithdy ar gyfer yr holl Aelodau Etholedig yn ystod mis Gorffennaf a Medi. Rhoddwyd cyfle iddynt amlygu unrhyw faterion oedd angen sylw ar lefel sirol ynghyd â'r ardaloedd y maent yn eu cynrychioli.
- 1.3. Yn ogystal, bu i aelodau'r Pwyllgorau Craffu adnabod materion yr oeddent hwy o'r farn y dylid eu cynnwys o fewn Cynllun y Cyngor i'r dyfodol. Defnyddiwyd y cynnyrch o'r sesiynau ymgynghori hyn i lunio 'Dogfen Ymgynghorol ar y blaenoriaethau ar gyfer Cynllun y Cyngor 2018-23' a chymeradwywyd y ddogfen gan y Cabinet ar y 21ain o Dachwedd 2017.
- 1.4. Yn dilyn cymeradwyo'r ddogfen gan y Cabinet ym mis Tachwedd 2017 cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus am gyfnod o 6 wythnos.
- 1.5. Mae Cynllun y Cyngor yn seiliedig ar y deunyddiau hyn ac yn cynnwys **Cynllun Gwella** a hefyd **Cynlluniau Adran** unigol o fewn y Cyngor. Ceir copi o'r Cynllun yn **Atodiad 1**.
- 1.6. Mae'r **Cynllun Gwella** yn cynnwys gweledigaeth ar gyfer y Cyngor ynghyd ag amcanion llesiant (rhain yw ein hamcanion gwella ar gyfer cwrdd â gofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009) a blaenoriaethau gwella ar gyfer y cyfnod dan sylw. O dan bob blaenoriaeth wella ceir crynodeb o'r hyn y bwriedir ei wneud.
- 1.7. Ceir disgrifiad o waith dydd i ddydd yr Adrannau o fewn y **Cynlluniau Adran**. Yn ogystal, ceir disgrifiad manylach o'r hyn y bwriedir ei wneud er mwyn ymateb i'r blaenoriaethau gwella.
- 1.8. Fe welir bod y blaenoriaethau yr ymgynghorwyd arnynt o fewn y 'Ddogfen Ymgynghorol ar y blaenoriaethau ar gyfer Cynllun y Cyngor 2018-23' yn cael eu cyfarch o fewn y Cynllun. Mae'r materion o bwysigrwydd ar lefel sirol wedi eu hamlygu gyda ffrâm ddu o'u hamgylch tra bod yr ymateb i'r materion a flaenoriaethwyd yn lleol wedi eu hamlygu o fewn ffrâm sydd â chefnidir lliw iddi.
- 1.9. Yn ei gyfarfod ar y 13eg o Chwefror bu i'r Cabinet gymeradwyo Cynllun y Cyngor 2018-23 i'w gyflwyno i'r Cyngor ar y 1af o Fawrth 2018.

2. Adnoddau

- 2.1. Mae angen adnoddau ychwanegol er mwyn cyflawni'r ymrwymïadau a nodir ar gyfer nifer o'r blaenoriaethau gwella o fewn y cynllun. Heb yr adnodd mae'n bosibl na fydd modd i ni gyflawni'r hyn a nodir.
- 2.2. Ar hyn o bryd cynigir bod yr holl flaenoriaethau gwella yn cael eu cymeradwyo fel rhan o'r cynllun, yn amodol ar gytundeb gan y Cabinet i'w hariannu, wedi iddynt ystyried pob achos busnes unigol. Disgwylir i hyn ddigwydd cyn gynted ag y bo'n bosibl.

3. Ymgynghoriad Cyhoeddus

- 3.1. Cynhaliwyd yr ymgynghoriad cyhoeddus ar Ddogfen Ymgynghorol blaenoriaethau Cynllun y Cyngor ar gyfer 2018-23 yn ystod Rhagfyr 2017 ac Ionawr 2018.
- 3.2. Darparwyd cyfleoedd priodol i unigolion a grwpiau diddordeb gymryd rhan yn yr ymarferiad drwy gwblhau holiadur oedd ar gael ar wefan y Cyngor neu gopiâu papur oedd ar gael yn Siopau Gwynedd, Llyfrgelloedd a Chanolfannau Hamdden. Yn ogystal, cysylltwyd gyda mudiadau'r trydydd sector ynghyd â mudiadau sy'n cynrychioli nodweddion gwarchoddedig cydraddoldeb a'r iaith Gymraeg.
- 3.3. Derbyniwyd cyfanswm o 197 o ymatebion i'r holiadur gydag adborth cadarnhaol a sylwadau adeiladol ar y cyfan. Ceir crynodeb o'r prif negeseuon isod:
 - Derbyniwyd nifer o sylwadau yn cefnogi blaenoriaethu'r iaith Gymraeg gan gynnwys yr angen i'r Cyngor barhau i wneud hynny.
 - Ar y llaw arall, cwestiynwyd y flaenoriaeth a roddir i'r iaith gan nifer a'r costau cysylltiedig gan nodi'r angen i ddefnyddio'r arian ar feysydd eraill - ee. creu swyddi, gwasanaethau plant.
 - Awgrymwyd fod angen codi cyflogau gofalmwr cartref / gweithwyr yn y diwydiant gofal / cynnig cyflogau ar 'raddfa gyflog byw' gan wella'r hyfforddiant a hyrwyddo llwybrau gyrfa o fewn y maes.
 - Nodwyd yr angen i gadw canolfannau gwybodaeth i ymwelwyr a thoiledau cyhoeddus ar agor fel eu bod ar gael i ymwelwyr a phreswylwyr.
 - Cytunwyd gyda'r angen i gael mwy o swyddi yng Ngwynedd - yn werth uchel ac fel arall, ac yn rhai llawn amser a pharhaol nid tymhorol.
 - Cwestiynwyd costau staff ac aelodau etholedig gan awgrymu'r angen i leihau'r cyflogau a'r costau.
- 3.4. Nodir bod canlyniadau'r ymgynghoriad wedi bwydo i mewn i'r broses o lunio'r cynllun ond byddwn hefyd yn ystyried y negeseuon ehangach a dderbyniwyd. Bydd dadansoddiad o'r canlyniadau i'r ymgynghoriad yn cael eu cyhoeddi yn yr wythnosau nesaf.

4. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)(2015)

- 4.1. Mae'r Ddeddf yn gosod dyletswydd ar gyrff cyhoeddus yng Nghymru i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol. Fel rhan o'r ddyletswydd mae angen i gyrff cyhoeddus gyhoeddi amcanion llesiant sy'n amlinellu sut y byddant yn gwella llesiant.

- 4.2. Rydym wedi ymgynghori gyda'r Aelodau Etholedig a'r cyhoedd ar faterion sy'n effeithio ar eu llesiant fel rhan o'r broses o ddatblygu'r cynllun gan hefyd ddadansoddi canlyniadau Aseiad Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn.
- 4.3. Cyhoeddwyd y gyfres gyntaf o amcanion llesiant ar gyfer y Cyngor fel rhan Gynllun Strategol y Cyngor 2017-18 gyda 29 ohonynt mewn nifer. Yn ogystal â bod yn ymestyniad o Gynllun Strategol 2013-17, roedd y gyfres yn pontio'r cyfnod rhwng y cynllun hwnnw a Chynllun y Cyngor 2018-23.
- 4.4. Fodd bynnag, pan gyflwynwyd y gyfres wreiddiol o amcanion llesiant cydnabuwyd y byddai angen adolygu'r amcanion yn y dyfodol agos gan ystyried materion megis canlyniadau Aseiad Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Lleol Gwynedd a Môn.
- 4.5. Awgrymir ei bod yn addas ac amserol i adolygu'r amcanion wrth ystyried cynnwys Cynllun y Cyngor 2018-23. Rydym wedi adolygu a gwerthuso ein hamcanion llesiant wrth lunio'r cynllun newydd gan geisio sicrhau eu bod yn adlewyrchu'r prif negeseuon a ddaeth i'r amlwg wrth ymgynghori ac yn yr Aseiad Llesiant. Nodir hefyd bod y mwyafrif o'r amcanion llesiant blaenorol yn cael eu cyfarch o fewn y gyfres newydd. Ceir rhestr o'r amcanion llesiant yn y Datganiad Llesiant mewn atodiad o fewn y cynllun.

5. Deddf Cydraddoldeb 2010

- 5.1. Mae gofyn statudol i baratoi ac ystyried canfyddiadau aseiad o effaith o safbwynt cydraddoldeb wrth baratoi'r cynllun yn unol â gofynion Deddf Cydraddoldeb 2010 fel y gweithredir yng Nghymru. Atodir yr aseiad yn **Atodiad 2**.
- 5.2. Nid yw'r aseiad ar y Cynllun yn ei gyfanrwydd yn canfod unrhyw effaith fyddai'n cyfiawnhau gwro oddi wrth yr argymhelliad a rhagwelir elfennau fyddai ag effaith positif. Bydd aseiad effaith Cydraddoldeb llawn yn cael ei wneud ar bob cynllun unigol fydd yn deillio o'r blaenoriaethau gwella.

6. Argymhelliad

- 6.1. Gwahoddir y Cyngor i fabwysiadu Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-23.

Atodiadau

Atodiad 1 – Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-23

Atodiad 2 – Aseiad Cydraddoldeb